

Таукчі О.Ф.

ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІ КОНЦЕПТУ У ЛІНГВІСТИЦІ

Термін «концепт» виникає в працях вітчизняних представників когнітивного напрямку в лінгвістиці в 90-х роках минулого сторіччя.

Хоча він є новим, мовознавці мають підстави говорити про те, що цей термін формувався та розроблявся протягом усього часу розвитку філософської думки. З одного боку, підґрунтям для терміну є дослідження семантичної системи мови. Такі відомі науковці як Аристотель, В. В. Виноградов, В. фон Гумбольдт, К. Льюїс, О. О. Потєбня та інші, займалися вивченням цієї галузі мовознавства. З іншого боку, термін «концепт» досліджувався в термінологічній системі філософії та логіки. Ним керували М. Бубер, Л. Вітгенштейн, Г. Х. фон Врігт.

Нарешті означена проблема є однією із центральних в лінгвістиці. Одна із гіпотез стверджує, що концепт – одиниця ментальності, розумове утворення. Дана категорія мислення представляє собою квант знань, всю інформація, що накопичується людиною [3, с. 26].

Ця одиниця мислення необхідна людині в процесі її мовно-розумової діяльності. Концепт допомагає не тільки акумулювати різні знання про світ, але й певним чином модифікувати їх, інтерпретувати їх, піддавати мовній кодифікації, а також, використовувати як свою власну змістовну частину для побудови картини світу в свідомості індивіда.

Гіпотеза під умовною назвою «концепт – одиниця культури в ментальному світі людини» є однією із найпопулярніших в наші дні [1, с. 126 – 128]. Вона має найбільшу кількість послідовників. Можливо, це пов'язане з тим, що останнім часом гостро постає питання про збереження культурних цінностей, національної пам'яті, традицій. Сучасне покоління демонструє незнання елементарних культурних традицій свого народу, а концепт представляється одним із можливих способів акумуляції та трансляції культури.

Таким чином, треба зауважити, що різні трактовки терміну «концепт», обумовлені методами та складним апаратом дослідження цього явища, відображають розуміння двоскладної природи концепту: як значення мовного знаку (лінгвістичний та культурологічний напрями) і як змістовні сторони знаку, які представлені в ментальності (філософський та когнітивний напрями). Концепти представляють світ в голові людини, утворюючи концептуальну систему, а знаки людської мови кодують у слові зміст цієї системи.

ЛІТЕРАТУРА

- Абрамов А. И. и др. под ред. И. Т. Фролова. Философский словарь. – Москва, 2001. С. 126 -128